

DAGPLEJEN

DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN 2022 - 2024

RAPPORTEN ER HENTET: 11-01-2023
MORSØ KOMMUNE

RAMBOLL

INDHOLDSFORTEGNELSE

INTRODUKTION	2
Læsevejledning	2
Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	4
DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	6
Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	6
Pædagogisk læringsmiljø	8
Samarbejde med forældre om børns læring	9
Børn i udsatte positioner	10
ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN	12
Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	12
Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	13
DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	14
Alsidig personlig udvikling	14
Social udvikling	15
Kommunikation og sprog	16
Krop, sanser og bevægelse	17
Natur, udeliv og science	18
Kultur, æstetik og fællesskab	19
EVALUERINGSKULTUR	20
Evalueringskultur	20
Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan	21
MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING	22
Arbejdet med den pædagogiske læreplan	22
Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø	24
Inddragelse af forældrebestyrelsen	25
Det fremadrettede arbejde	26

INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling. Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016. Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

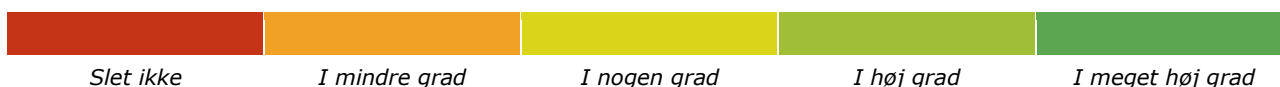
Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddet pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

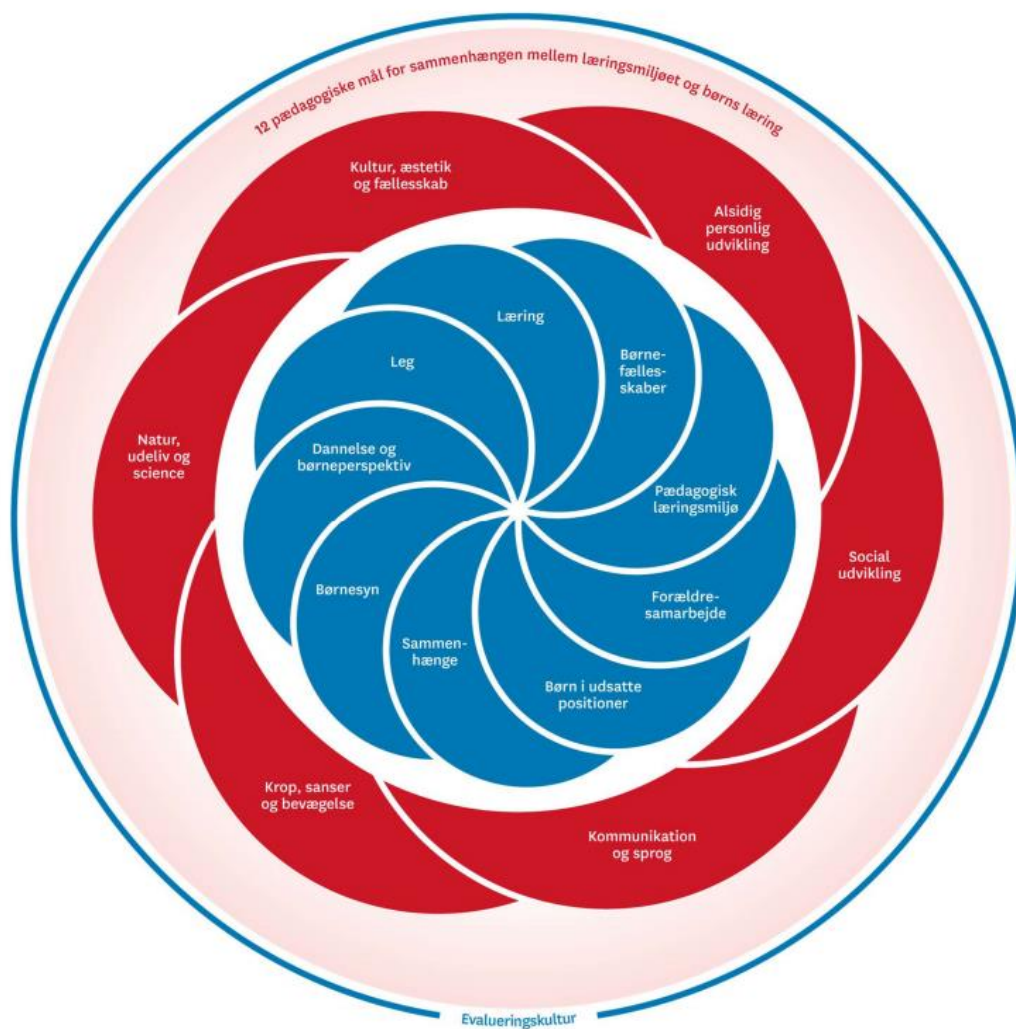
Under afsnittet om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarene på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

I Den kommunale Dagpleje stræber vi efter at være et attraktivt pædagogisk tilbud for børn, forældre og medarbejdere.

I de enkelte dagplejehjem er der indrettet læringsmiljøer både ude og inde, disse ændres i takt med børnegruppens behov og interesser. Ligesom årstider, højtider og ændrende fokusområder gør, at der sker større eller mindre ændringer i læringsmiljøerne.

I dagplejen ønsker vi at gøre børnene selvhjulpne og i samarbejde med forældrene give dem en høj grad af selvværd og selvtillid. Det sker bl.a. ved at anerkende barnet for den det er og ved at møde og følge barnets eget initiativ.

Vi ønsker at være medvirkende til at gøre børnene til ansvarlige sociale individer, som møder andre mennesker med respekt og nysgerrighed.

Heldagslegestue og Legestuegrupper

Alle dagplejere er organiserede i legestuegrupper med 4-6 dagplejere i hver gruppe. Hver 14. dag mødes legestuegrupperne i heldagslegestue. Her har børnene mulighed for at indgå i større grupper, opleve andre læringsmiljøer og spejle sig i andre jævnaldrende. Dagplejerne har et kollegialt fællesskab, hvilket bl.a. giver anledning til faglig sparring.

Dagplejens hus - Rolstrupparken 1, Nykøbing

Heldagslegestuen er placeret i Dagplejens hus, sammen med kontoret.

Dagplejere

Der er 24-27 dagplejere i Nykøbing og Øster Jølby. Antallet af dagplejere er varierende, da det afhænger af efterspørgslen.

En dagplejers passer 3- 4 børn i alderen 0-2 år i eget hjem. I kortere perioder kan der være 5 børn. Dagplejeren har en arbejdstid på 48 timer om ugen. Der findes forskellige åbningstider/lukketider for de enkelte dagplejehjem. Børnene kan være tilmeldt dagplejen på fuldtid eller deltid.

Dagplejeren skal være optaget af små børns trivsel og udvikling og have lyst til at arbejde pædagogisk med dem i de vigtigste år af deres liv. Det er inden for de første 1000 dage, at barnet lærer halvdelen af det, de skal bruge resten af livet. Her møder børnene deres første venner, og her bliver de for første gang en del af et fællesskab udenfor hjemmet.

En dagplejer er en vigtig person, der er med til at skabe nærvær og omsorg for børnene i trygge omgivelser.

Dagplejepædagoger

Der tilknyttes 2 dagplejepædagoger, der håndterer en bred vifte af pædagogiske og administrative opgaver. Det kræver et tæt samarbejde med forældrene og andre dele af den kommunale forvaltning, fx sundhedsplejen, og andre dagtilbud.

Dagplejepædagogen forestår rådgivning af dagplejerne, supervision og tilsyn, der sikrer, at de enkelte børn trives og udvikles tilfredsstillende. De er endvidere ansvarlige for at koordinere og sikre et fagligt fællesskab mellem dagplejerne i gruppen og i legestuerne. Der føres tilsyn med at dagplejerne lever op til lovgivning, de kommunale krav og forventninger. Herunder lovgivning på området og kommunens børne.

Administrativmedarbejder

Foruden almene administrative opgaver, fx , varetager dagplejens administrative medarbejder bl.a. følgende opgaver:

Visitation - fordeling af nye børn

Morgentelefon - fordelingen af gæstepladser

Leder

Den kommunale dagpleje er ledelsesmæssigt organiseret sammen med M. C. Holms Børnehus. Hvorfor lederen deler sin tid mellem de 2 institutioner. Lederen har det overordnede pædagogiske og økonomiske ansvar. Samt varetager personaleledelsen af hele medarbejdergruppen.

Kerneopgaven for Den kommunale Dagpleje:

At skabe størst mulig trivsel, udvikling, læring og dannelse for alle børn.

Dagplejens værdigrundlag

Barnet i fokus – altid

Udgangspunktet for dagplejernes handlinger er det enkelte barns behov. Hvad er godt for det pågældende barn i en given situation – hvad giver det gode børneliv i hverdagen i dagplejen. Det giver et stærkt afsæt til også at styrke fællesskabet og barnets evne til at indgå i samvær med børn og voksne.

Samme voksen – hver dag

For at skabe størst mulig trivsel og genkendelighed for børnene er det vigtigt at være omgivet af kendte voksne. Det giver ro til at fokusere på leg, læring og udvikling. Derfor har barnet altid en og samme dagplejer.

Et familiært miljø

Omsorg, nærvær og rummelighed får gode vilkår, når man befinder sig i et miljø med nære relationer. Der tages i et sådant miljø hånd om de små børn på en hjertevarm og hjemlig måde. Og barnet får dermed en tryk base for at udvikle sine evner til at vente, lytte og ytre sig.

Et fagligt og udviklende miljø

De små børns lyst til at lære og udforske verden understøttes hver dag af dagplejen. Det sker via fagligt funderede dagplejere, der til stadighed udvikler sig omkring den nyeste viden på småbørnsområdet – i forhold til bl.a. sprog, motorik og pædagogik. Barnets udvikling stimuleres i en ånd, der præges af "den langsomme tid". Anerkendelse og respekt for den enkelte.

Tætte daglige relationer til forældrene

Den daglige og tætte kontakt til forældrene er med til at sikre barnets udvikling og trivsel. Det sker igennem en åben og ligeværdig dialog, hvor hverdagens sejre og udfordringer for barnet vendes i en fortrolig og faglig atmosfære.

Den styrkede pædagogiske læreplan - et lovpligtigt arbejdsgrundlag (Dagtilbudsloven)

I dagplejen er Den styrkede pædagogiske læreplan det vigtigste arbejdsredskab. I dagplejen, ligesom i de øvrige dagtilbud i Morsø Kommune, har vi særlig fokus på leg, læring og kreativitet. Det betyder, at vi har et fokuseret mål, og at dagplejerens læringsmiljø skal fodre og invitere til, at børnene bliver nysgerrige og eksperimenterende, og hvor den legende tilgang altid er udgangspunktet for læring. I det daglige arbejder vi ud fra det pædagogiske grundlag og anvender de 6 læreplanstemaer i sammenhæng. I planlægningen skeler vi til alle temaer og får så vidt muligt tænkt dem ind i en sammenhæng. Den styrkede pædagogiske læreplan er et dynamisk redskab, som vil blive opdateret løbende.

Mosaikken - et fælles kommunale praksisgrundlag

Mosaikken er en håndbog for alle der arbejder med børn og unge i Morsø Kommune, og indeholder kommunens børne- og ungesyn. Den sætter teoretisk- og pædagogisk retning for det faglige arbejde, samt samler de faglige metoder og vedtagne politikker.

DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer

- Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring, Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig. De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15)

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

Det at være barn har værdi i sig selv

Det enkelte barn er unikt, og det er vigtigt barnet føler sig mødt, set og anerkendt.

I dagplejen praktiseres "langsommelighedens pædagogik" og det er en værdi i sig selv, at have tid til nærvær, tålmodighed, indlevelse og rummelighed således, at hverdagen kan tilpasses børnenes ideer og behov.

Fx Lasse har kun spist lidt til morgenmad. Kl. 9.00 virker han sulten. Dagplejeren laver lidt havregrød til ham, som han får samtidigt med de andre børn får frugt. Men da de andre børn ser at Lasse får havregrød, vil de også gerne smage. Derfor laves der lidt mere, så alle kan få. Alle går mætte og glade fra bordet.

Dagplejeren har altid mulighed for at modtage og give hvert barn en god start på dagen. Bestræbe at være i knæhøjde og tale med barnet om den afsked, som skal tages med enten mor eller far.

Dagplejeren sætter navn på det enkelte barn og giver følelsesmæssigt udtryk for, at det er dejligt at se barnet lige præcis på denne dag. Fx "Godmorgen Søren, hvor er jeg glad for at se dig"

Dagplejeren møder det enkelte barn i sine følelser. Kan et barn ikke rumme en igangsat aktivitet, italesættes barnet følelser, at det er i orden ikke at deltage, men at kigge på.

Fx Er en aktivitet, massage og Peter ikke er tryk ved situationen "Peter, jeg kan se du ikke har lyst til massage i dag. Det er helt ok, hvis du bare gerne vil kigge på, måske har du lyst til at hjælpe mig med at rulle bolden "

Dagplejeren følger barnets initiativ, indlever sig i de aktiviteter barnet er optaget af. Hjælper barnet til at have øje for muligheder og udfolde en leg. Fx Anne er glad for at lege i sandkassen – hun er meget

optaget af regnvandet i spanden. Anne og jeg får en snak om, hvad vandet kan bruges til. Der kan laves sandkager, plaskes og måske graves der et hul, til en lille sø.

Dannelse og børneperspektiv

I dagplejen har børnene en alder, hvor der sker megen udvikling, der er forskel på, hvad det enkelte barn magter og har behov for.

Dagplejeren er optaget af at spejle og afstemme sig ift. barnets følelser, og gør sig umage for at forstå barnet som det er, men også at støtte det i at prøve noget ukendt.

Fx ved spisning; Mille prøver at smage på brødet med smøreost, hun ser glad op på mig, og jeg italesætter, "du kan vist godt li' smøreost", eller Lars spytter osten ud, og jeg rynker på næsen og siger "det kan du vist ikke li", er der noget du hellere vil have på?"

- Når vi spiser, gør Dagplejeren meget ud af, at børnene selv putter maden på deres tallerken. Udfordrer også nogle gange børnene ved, at vi alle sammen skal prøve at smage på noget helt nyt, ex. mango, rejer eller kogte blomkål.

Dagplejeren har fokus på tryghed, forudsigelighed, gentagelser og struktur for at understøtte dannelse. Fx Da Ellen bliver afleveret, sætter far hende på gulvet og spørger, om hun ikke vil ind og lege med de andre børn. Ellen giver tydeligt udtryk for, at hun ikke er klar og begynder at klynke, så derfor kommer hun op på armen, og vi vinker sammen farvel til far.

Fx Når vi skal ud at lege, tager jeg børnenes flyverdragter ind i køkkenet, så der er plads til, at vi kan øve os på, selv at tage tøj på. Hvis min børnegruppe er meget forskellig i alder, opfordre jeg de ældste børn til at hjælpe de lidt yngre.

Til frugt synges ofte sange inden vi siger "tak for mad". Sangene er genkendelige og de ældste børn kan være med til at vælge, hvilken sang vi skal synges. De viser med kropssprog og ord hvilken sang, de kan lide og genkender.

Leg

I dagplejen har vi fokus på forskellige legeformer for at understøtte børnenes deltagelsesmuligheder. Det giver endvidere dagplejeren ny inspiration til netop at understøtte det barn, som af den ene eller den anden grund, ikke er med i legefællesskabet.

Fx Børnegruppen viser stor interesse for at kravle op og hoppe ned. De kravler op i sofaen og på stolene og hopper ned igen, selv om de ikke må. Det giver nogle farlige situationer, og de mindste børn kan ikke være med i legen. Med "mine børnebriller" på tolker jeg, at børnene har brug- og lyst til at udfordre kroppen i "farlig" leg. I stedet for at stoppe legen, finder jeg små stole, skamler og store puder frem og inviterer børnene med til at lave en hoppe/forhindringsbane. Vi stiller tingene op sammen ude i gangen. Nu er der muligheder for både de mindste og de større børn. Tingene får lov til at stå resten af dagen, så børnene selv kan opsøge legen. Dagen efter går vi tur og opsøger de steder, hvor vi kan klatre, kravle, gå balance og hoppe. I rutinerne omkring spisning og håndvask, gives der god tid til at børnene selv kan kravle op og hoppe ned igen, når de er færdige.

Læring

Dagplejeren planlægger dagligdagen, så vi bedst muligt kan imødekomme den aktuelle børnegrupper behov for både søvn, mad, leg og aktiviteter. Med udgangspunkt i dagplejens årshjul, planlægges aktiviteter og lege ud fra børnenes alder og tilpasset ud fra det børnene er optaget af. Det betyder dog også, at en planlagt aktivitet indimellem skifter karakter, fordi noget andet er blevet vigtigt for børnene.

Fx Vi/To dagplejere har i en periode arbejdet med temaet efterår og science/natur og er nu på vej i skoven med børnene. Inden vi når frem, får børnene øje på en gravemaskine der er i gang med vejarbejde. Børnene bliver meget optaget af dette, og vi vælger derfor at følge børnenes interesse, og vi går over til gravemaskinen, så børnene kan se, hvordan den arbejder. Børnene hilser på arbejdsmanden, og vi tager billeder af gravemaskinen og manden. Hjemme igen, printer vi billederne ud og eftermiddagen går med at tale om oplevelsen ud fra billederne og lege med biler. Vi nåede aldrig i skoven – det gør vi en anden dag.

Børnefællesskaber

Børnene indgår i fællesskaber mange steder, og i dagplejen har de god mulighed for at udvikle sig og lære sammen med andre børn.

Fx Ved siden af sandkassen er der en lille jordbunke. Dagplejeren inviterer Niels med op på jordhøjen, og han er klar på ideen. Jeg giver Niels al min opmærksomhed, og vi løber op og ned af højen, mens vi griner højt. Der går ikke lang tid før de andre børn vil være med. Da de begynder at løbe grinende op og ned ad jordhøjen, trækker Niels sig, og stiller sig observerende. Jeg tilbyder min hånd til ham, og vi løber videre op af jordhøjen sammen med de andre børn. Børnene hviner af glæde og søger hinandens blikke. Efter et par ture træder jeg lidt tilbage, og Niels fortsætter med de andre et par ture endnu.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23)

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Dagplejeren rammesætter læringsmiljøet ud fra den aktuelle børnegruppe. Dette gør sig også gældende i rutinesituationerne og alle ovenstående situationer hvor der skabes stort fokus på samspillet børnene imellem og understøttet den motoriske og sproglige udvikling.

Legeværelset indeholder legetøj som giver mening for børnegruppen.

Fx Dagplejeren har lavet en forhindringsbane inden børnene kommer. Børnene møder ind og ser banen og er klar til at gå i gang. Børnene løber nogle ture frem og tilbage, hvor de små har fået en hjælpende hånd, og der bliver grint og tumlet. De vil prøve igen og igen, så det er en udfordring at skulle vente på tur. De største begynder at finde på nye lege og børnegruppen spredes, og der bliver mere plads til de yngste, som har brug for mere hjælp.

De to større børn er gået i gang i legekøkkenet og kan fortsætte sin leg der. De større børn kan tales til på afstand, og jeg kan derfor sagtens udfolde legen for dem. Ved frokosttid, hvor jeg begynder at gøre klar til spisning, begynder de store børn igen at lege på forhindringsbanen og legen udvikler sig. I begyndelsen fortsætter de hvor de slap, men kort efter bliver det en anden udgave af motorikbane. Børnene triller, løber, hopper og bliver til farlige dyr, hunde og slanger - derfor kommer de sidst til bords.

Fx Dagplejeren bruger vores iPad til at tage billeder af børnene i forskellige situationer og lægger dem på AULA. Det giver et godt udgangspunkt for dialog med forældrene om barnets udvikling og læring.

Mål for sammenhæng mellem læringsmiljø og børns læring

Der arbejdes med udgangspunkt i børnenes nærmeste udviklingszone og observeres om og hvordan læringsmiljøet understøtter, at børnene får mulighed for at udvikle og lære det som forskning og teori beskriver for en given alder.

Vores mål er, at det pædagogiske læringsmiljø udvikles og i høj grad indbyder børn til læring hele dagen i alle de fora, dagen byder på.

Dagplejeren skaber et læringsmiljø ved at:

- Overveje og skabe læringsmiljøet med muligheder for at børnene kan gøre sig forskellige erfaringer
- Veksle mellem planlagte og spontane aktiviteter
- Tage udgangspunkt i børnenes engagement og interesse
- Sikre at børnene har ro og tid til leg, de selv tager initiativ til
- Arbejde med at give det enkelte barn erfaringer i børnefællesskabet
- Støtte og værne om børnenes leg, som det centrale i læringsmiljøet
- Sikre, at aktiviteterne er meningsfulde for børnene
- Sikre læring i rutinesituationerne

Fx legestuen starter dagen med, at dagplejerne laver en motorikbane. Børnene hjælper til, men det er de voksne, der organiserer og bygger banen. Da den er færdig, tager dagplejerne initiativ og inviterer børnene til at prøve banen. De børn, der er mest usikre, får en hjælpende hånd, de fleste kan godt selv. Der bliver grinet, fjumret og tumlet, og alle vil gerne prøve igen og igen. Så det er en udfordring at skulle vente på, at der bliver plads til én på banen.

Nogle af børnene begynder at finde andre lege at gå i gang med, og børnegruppen spredes. Det betyder, at dagplejerne fordeler sig anderledes i rummet, hvor også andet legetøj bliver taget i brug. Selvom der nu ikke længere er nogen på motorikbanen, bliver den stående fremme.

Da det begynder at nærme sig frokost, begynder nogle af dagplejerne at gøre klar. En enkelt bliver siddende på gulvet med børnene. Hun deltager, smiler og er nærværende, og især de yngste søger hendes fysiske nærhed, hvor de store børn er optaget af leg med hinanden. Nu hvor børnene er næsten alene, begynder legen med motorikbanen igen. I begyndelsen fortsætter børnene, hvor de slap tidligere, men legen udvikler sig hurtigt og bliver en anden udgave af motorikbanen. Børnene løber, kravler, triller hen over skumpuderne. De bliver til hunde, heste og farlige krokodiller, som møver rundt på gulvet ved siden af.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25)

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Samarbejdsområder:

- Daglig udveksling af viden, når forældrene afleverer og henter.

Dette er primært information vedr. dagligdagen og generel trivsel.

- Individuelle samtaler

Vi afholder samtaler mellem forældre, dagplejerne og dagplejepædagogen. Kontaktmøder, opstartssamtaler og samtaler der afholdes på forældrenes eller dagplejens opfordring; Trivselssamtaler.

- Digital kommunikation

Vi kommunikerer ofte gennem Aula, billeder, aktivitetsplaner, Årshjul, beskeder m.v.

- Fælles arrangementer - Årshjul

Vi holder forskellige arrangementer gennem året, forældremøder, forældrekaffe, spiseaftener, julehygge, generalforsamling, sommerfest m.v. Arrangementerne med dato kan ses på vores Årshjul.

- Tværfagligt samarbejde

Vi inddrager forældrene i det tværfaglige samarbejde med bl.a. familierådgivere, talepædagoger, fysioterapeuter, psykologer, sundhedsplejersker og skolen.

Overgang fra hjem til dagpleje

Overgange er en de erfaringer barnet gør sig, når det siger farvel til noget trygt for at træde ind i noget nyt. Den erfaring, et lille barn begynder at danne allerede i disse første overgange, er noget, det vil møde mange gange fremadrettet i livet. For barnet er det vigtigt, at der er en tryghed og genkendelighed i disse skift. Det kan gøre, at grundlaget for at gå ind i nye udfordringer fremadrettet i livet, bliver nemmere og dermed en positiv oplevelse.

Inden barnet starter i dagpleje, inviteres forældrene til at besøge dagplejeren. Hvis forældrene siger ja til pladsen, aftales et kontaktmøde, hvor formålet er, at dagplejeren får kendskab til barnet og familiens værdier. Samtidigt aftales barnets opstart.

Overgang fra dagpleje til børnehave

Formålet er, at børnene skal se og opleve børnehaven, personale mv. således at opstarten bliver så glidende som muligt for barnet:

- Dagplejerne besøger børnehaverne jævnligt. Vi leger på legepladsen, møder børn og personale. Måske siger vi "hej" til et barn, som netop har taget afsked med dagplejen.

- Børnehaven kommer på besøg i Dagplejens hus. Vi møder børn og personale, som vi møder igen, når vi starter i børnehaven. At være sammen med større børn i kendte omgivelser, giver mig inspiration til nye lege og oplevelser.

Vi har inviteret børnehaverne til dialog om at udvikle på dette område.

Børn i udsatte positioner

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26)

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Læringsmiljøet har stor betydning for, om alle børn har gode muligheder for at deltage i hverdagens rutiner, aktiviteter og leg. Dagplejeren skal være med til at skabe fællesskaber med deltagelsesmuligheder for alle. Det er derfor en vigtig opgave for dagplejeren at have øje for børn, som

er i risiko for at stå uden for fællesskabet. Kvaliteten i samspillet mellem netop disse børn og dagplejeren har stor betydning. Mange børn oplever at være på kanten af et fællesskab i forskellige situationer og sammenhænge.

Fx Petra er en pige på 22 måneder, der går i Annas dagpleje. Petra er en smilende, udadvendt pige, der tager initiativ og kontakt og leg både med andre børn og Anna. Petra er god til at fordybe sig i lege alene, og i løbet af de sidste måneder har Anna lagt mærke til, at Petra går mere og mere rundt for sig selv. Anna kan se, at Petra søger de andre børn, men hun har også lagt mærke til, at når Petra leger med de andre, opstår der ofte en konflikt, der ender med et barn græder.

Anna har observeret Petra i forskellige sammenhænge, både hos sig selv og i legestuen. Hun opfatter Petra som glad og velfungerende, men hun har også lagt mærke til, at Petra ikke har rykket sig sprogligt i løbet af de sidste to – tre måneder. Faktisk synes Anna, at Petra kan mindre, end hun kunne før. Det går også ud over Petras trivsel og glæde, at hun ofte kommer i konflikt med de andre børn.

Anna kontakter dagplejepædagogen og de beslutter at kontakte Petras forældre for at spørge, hvad de tænker om Petras sprog derhjemme. Forældrene har ikke lagt mærke til noget, men de siger, at de jo også kun har et barn, så hvad har de at sammenligne med?

Der bliver opfordret til at kontakte ørelægen, for at få tjekket Petras hørelse. Det viser sig, at Petra har vand i mellemøret og får derfor lagt dræn i begge ørerne. Denne tilstand har været skyld i, at hørelsen har været begrænset i en periode, så derfor er der behov for særlig opmærksomhed omkring Petra, så hun igen får lært det - hun ellers ville have gjort. Anna er særlig opmærksom på, hvordan det sproglige miljø i hendes dagpleje er, så de har indhentet det forsømte og udviklet derfra.

I denne fortælling ser vi en pige, der er i risiko for at udvikle sproglige vanskeligheder. Det kan have negative konsekvenser for hendes sproglige udvikling, som vil stille hende i en svagere position, sammenlignet med andre børn. Petra udfordres sprogligt og derfor også socialt, da der opstår konflikter og Petra går mere og mere rundt for sig selv. Efter henvendelsen til ørelægen, bliver der rettet op på udfordringen, hvor der så igen tages fat på sproget. Anna skærper sit fokus mod det sproglige miljø i sin dagpleje og vurderer sammen med sin dagplejepædagog, hvordan hun selv kan bidrage til det.

Personalemøde i november 2022

Oplæg fra Dagplejepædagogerne i forbindelse med deres Diplomforløb; Barnets 1000 dage - herunder godt suppleret af Spydspidserne, der har deltaget i et kursusforløb om Barnets 1000 dage.

Drøftelses i mindre grupper; oplevelsen af udsathed og handlemulighederne i forhold til udsathed.

Fokus på

- læringsmiljøet og det vi kan ændre og justeret på.
- vores egen rolle og sprogets betydning

ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN

Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

"Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

Musikværket - Hvert år omkring juletid er vi til juleafslutning på musikværket, hvor julemanden kommer og spiller og deler julegodter ud.

Museum - Vi samarbejder løbende med Morsø Museum omkring juleforløb og periodiske forløb, hvor dagplejerne kommer forskudt for hinanden.

Teater - 1-2 gange om året er vi på besøg hos Limfjordsteatret i Nykøbing.

Bibliotek - Vi samarbejder med Nykøbing Mors Folkebibliotek omkring diverse arrangementer og i det daglige, hvor dagplejerne ofte er på besøg.

Plejecenter - Vi har etableret besøgsgrupper på 2 af Nykøbings ældrecentre. Fredag i uge 41, holder vi Centimeter maraton på Rolstruplund, hvor forældre og beboerne er en del af arrangementet.

Naturvejleder - Vi tilstræber besøg af naturvejlederen i legestuegrupperne.

Musikalsk legestue - Vi holder musikalsk legestue med Malene i legestuegrupperne.

Kulturmødet - Dagplejerne deltager aktivt i de dage, hvor Kulturmødet står på.

Nykøbing Hallen - vi afholder den årlige Motorikdag i hallen. I 2022 deltog en motorikvejleder endvidere.

Handelsstandsforeningen - Dagplejens dag (1. onsdag i maj) afvikles med optog i gågaden og musik på torvet.

Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30)

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Dagplejerne får udleveret pædagogisk legetøj, spil og materialer til kreative aktiviteter. Der skal være legetøj tilgængeligt, og det skal placeres og opbevares, så der skabes nysgerrighed, når børnene kommer ind i legeværelset. Der er fokus på ”hvad legemiljøet” inspirerer til, og der er øje for, om det er hyggeligt og inspirerer til at gå i gang.

I haven skal der være mulighed for at lege – Ex: det kan være i sandkassen, legehuset, køre på cykler, hoppe på trampolinen eller sparke og kaste med bolde.

Dagplejeren har periodisk adgang til cykel, så de kan kære på tur ud i det blå. Dagplejeren har motorbarnevogn, så de små også kan være med.

Hver anden uge er dagplejeren og børnene i heldags legestue med 7 andre kollegaer og deres børn. Her er der systematisk arbejdet med en årsplan omkring aktiviteter, så børnene lærer at begå sig i andre fællesskaber og omgivelser.

I dagplejens hus er dagplejepædagogerne opmærksomme på at huset også bruges som inspiration til forskellige læringsmiljøer.

Fx sendes der månedlige Inspirationsbreve til forskellige aktiviteter. I dagplejens hus at der altid findes det materiale der skal bruges til at understøtte disse aktiviteter.

DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med et særligt fokus på den voksnes rolle.

Dagplejeren tænker over, hvordan børnene er placeret i forhold til, hvem der har brug for mest hjælp. Samtidig er det også med i overvejelserne, om der er børn, der kræver særlig fokus.

Ex. har jeg et barn, der er udfordret omkring sproget, har jeg særlig fokus på, at der kan skabes øjenkontakt, da det er nemmere at sikre mig, at Signe er opmærksom, når jeg taler med hende. Jeg og Signe kan nemmere fastholde øjenkontakten og opmærksomheden omkring det vi taler om.

Social udvikling

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med et særligt fokus på den voksnes rolle.

Dagplejeren tænker over, hvem af børnene, der har brug for hjælp til det udviklingssted, de hver især er kommet til. Børnene opfordres til at hjælpe hinanden og via guidning, får øje for hinanden. Børnene bliver mødt og set på dets initiativer.

Ex. Efter at rutsjebanen er blevet brugt flittigt, løber Søren hen til en busk. Han er meget optaget, og jeg ser, at han kigger tilbage efter mig. Jeg går hen til ham, og ser han har fået øje på en sommerfugl. Jeg opfordrer Søren til at kalde på de andre børn, så de også kan se den flotte sommerfugl – børnene kommer, og vi får en snak om den. Hvordan vi skal behandle den og at den først er en larve og bliver til en fin sommerfugl.

Kommunikation og sprog

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Der er fokus på børnenes sproglige udvikling i dagligdagen – her tænkes der på hverdagssituationer ift. dialog. Dialog i alle tænkelige situationer fx rutinesituationer, styrede aktiviteter og spontane aktiviteter. Som en del af det kommunale indsatsområde Børns sprogudvikling og sprogtilegnelse har der været iværksat forskellige tiltag fx dialogisk læsning, VLS (Vi lærer sprog), sprogprojekter m.m.

Fx Børnene har mulighed for alle at byde ind. Vi øver ihærdighed og opmærksomhed. For at understøtte det talende sprog, bruger vi ofte dyr, farver eller andre rekvisitter til at levende- og tydeliggøre bogen. Således har små og store mulighed for at være med på hver deres alderstrin.

Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Fx Dagplejeren er bevidst om at gøre puslesituationen til en hyggelig stund for børnene. Der er god tid og kontakt med voksen og barn. Når barnet bruger stigen til at kravle op og ned, er det et bevidst valg. Har barnet brug for at få stimuleret vestibulær sansen, kan det blive svunget, når barnet igen skal ned således, barnet forbinder noget sjovt ved øvelsen.

Motorikdag og besøg i legestuegrupperne af Ilse, Motorikpædagog.

Natur, udeliv og science

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Fx Dagplejeren er bevidst om at være tydelig og guide omkring de udfordringer der er. Det kan være, når børnene nærmer sig vandkanten, eller hvordan man behandler dyrene. Børnene mødes i deres undren, spørge-, vide- og virkelyst og sammen med dem undersøger, udforsker og eksperimenterer vi. Hvad er en regnorm egentlig for en størrelse? Hvorfor falder der dug på græsset om natten? Hvornår og hvorfor smelter sneen? Og hvor stærk er en myre?

Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Fx De enkelte dagplejer har faste traditioner omkring fejring af børnenes start, fødselsdage, afslutning m.v. Der arbejdes endvidere med normer omkring måltidet.

EVALUERINGSKULTUR

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig refleksivt til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvad siger loven?

- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.
- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Dagtilbudslovens § 9, stk. 2 og 3.

Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø? Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Hver legestuegruppe har en Spydspids (Tovholder)

Vi holder 4 årlige spydspidsmøder, hvor de enkelte Spydspidser bliver ekstra klædt på til det faglige møde i legestuegruppen.

Fx I dagplejens hus, kan de enkelte legestuegrupper synlig gøre hvad gruppen arbejder med.

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

På vores 4 årlige personalemøder, har vi udvalgte emner på som vi arbejder med.

Fx Overgang fra dagpleje til børnehave:

- 1) Personalemøde - omlæg og perspektivering af emnet
- 2) Prøvehandling - dagplejerne en undersøgende på forskellige måder at lave overgangene på. Fx overlevering hvor børnehavepædagogen kommer på besøg - forskellige former for besøg i børnehave m.v.
- 3) Personalemøde - hvad ved vi nu og hvordan vil vi arbejde videre fx sende en invitation til børnehaverne til dialog om en systematik i overgangen.

MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

For at kunne dokumentere og evaluere, har vi igennem de seneste år prøvet at få etableret et refleksionsrum for de enkelte dagplejere. Der har løbende været arbejdet med at få nedenstående værktøjer implementeret i hverdagen og legestuen således, det løbende giver mulighed for at reflektere over hverdagen i hjemmet og i legestuen.

Af pædagogiske værktøjer bruger vi følgende:

- LP -forløb
- ICDP – relations værktøjskasse
- Videofeedback
- Hverdagsrefleksioner
- SMTTE-modellen
- Hjernen og hjertet
- Pædagogisk tilsyn, anmeldt og uanmeldt
- Barnets sol - ressource model
- AULA
- Evaluering af igangsatte handleplaner

Der arbejdes ud fra Mosaikken.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Pædagogfaglige møder:

- Dagplejepædagoger og leder
- Afholdes hver 14. dag
- Overordnede pædagogiske emner - retning/kultur
- Mere specifikke problemstillinger
- m.v.

Spydspidsmøder:

- Spydspidser, dagplejepædagoger og leder
- 4 årlige møder
- Dagsorden til p-møder
- Overordnede pædagogiske emner - retning/kultur
- Sparring på spydspidsfunktionen
- m.v.

Personalemøder (P-møder):

- Alle
- 4 årlige møder
- Udvalgte pædagogiske emner

Faglige møder:

- Legestuegruppen (ad hoc dagplejepædagogen)
- ca. 45 min hver 14. dag (2 timer aftenmøde pr. kvartal)
- Specifikke pædagogiske emner fra dagligdagen

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vi har arbejdet med læseplanen løbende som beskrevet ovenfor.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Den pædagogiske læreplan

- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.
- Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:
  - Børnegruppens trivsel og læring
  - Børn i udsatte positioners trivsel og læring
  - Tosprogede børns trivsel og læring
  - Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Grundet udskiftning af leder og dagplejepædagoger har vi haft et særligt fokus på:

- organisering og tilpasning af vores evalueringskultur - rammer
- arbejdsform i forskellige fora - indhold
- rollefordeling - hvem

Vi har været afprøvende med forskellige tiltag. Vi er nu landet et sted hvor vores p-møder – Spydspidsmøder er velfungerende. De er involverende og tager afsæt i daglig praksis.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vi har været nysgerrigt afprøvende i forhold til forskellige arbejdsformer.

Fx på P-møder er udbyttet størst når mødet er en tilpas blanding af oplæg og involverende dialog. Med udbyttet menes at det sætter flest spor i den enkelte dagplejers praksis med børnene efterfølgende.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Dagplejerne har en stor opmærksomhed på børnenes deltagelses - og læringsmuligheder i dagligdagen. Der er et højt ambitions niveau i forhold til at børnene er i størst mulig trivsel og udvikling. Derfor er det vigtigt at emner og indhold er praksisnært og umiddelbart relaterbart - dette har den største effekt for børnene.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Det er enkelte dagplejer der i dagligdagen alene skal skabe rammerne for børnene - mange timer over en uge.

De forholdsvis få muligheder der findes for faglig sparring og udvikling, skal tilrettelægges således det skaber optimalt udbytte. Derfor skal emnerne være relevante og formen skal være involverende og nærværende.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Det er besluttet i bestyrelsen, at emner fra den pædagogiske læreplan løbende bringes på dagsordenen. Der er desuden et fokus på at sætte lys på de drøftelser i bestyrelsen, hvor der er sammenfald med den pædagogiske læreplan. Altså en øget bevidsthed på Den styrkede pædagogiske læreplan synlighed i praksis.

- Tilsynsrapporterne og dertilhørende SMTTE/ Udviklingsplaner, gennemgås i bestyrelsen.
- Orientering om dagplejens Årshjul.

Det fremadrettede arbejde

"En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi ønsker at gøre det pædagogiske grundlag og temaerne mere synlige i hverdagens praksis. Det vil vi gøre ved at sætte det på dagsordenen – men vi ønsker at gøre det via dialog og uden skriftlighed, som ofte er noget der lander ingen steder.

Skriftligheden foretages primært af dagplejepædagogen og leder.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi har de seneste 2 år tilpasset organiseringen af vores evalueringskultur. Dette spor vil vi videreudvikle de kommende år.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Når der arbejdes med emner fra læreplanen på p-møder, vil vi løbende justerer den pædagogiske læreplan, således den forbliver aktuell og beskriver eksisterende praksis.